

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobce: **„EURO-TRANS“ Firma Produkcyjno Handlowo-Uslugowa, P. B.**
sídlem Lukowa 361, 23412 Lukowa, Polská republika
zastoupený advokátem JUDr. Alfrédem Šrámkem
sídlem Českobratrská 1403/2, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 1387/7, 140 96 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. 6724-2/2018-900000-317, ze dne 9. 4. 2018, ve věci náhrady nákladů za uskladnění surového tabáku

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. Žalobce v žalobě doručené Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) dne 11. 6. 2018 navrhoval, aby krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného uvedené v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jakož i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj (dále jen „celní orgán prvního stupně“) ze dne 15. 11. 2017, č. j. 21469-12/2017-570000-12. V citovaném rozhodnutí ze dne 15. 11. 2017 uložil celní orgán prvního stupně žalobci podle § 42 odst. 5 zákona číslo 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebních daních“), povinnost uhradit náklady za uskladnění surového tabáku ve výši 279 534 Kč, ohledně kterého dříve rozhodl o jeho zajištění a zabrání. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné.
2. Žalobce v žalobě nejprve zrekapituloval svou skutkovou verzi ze správního řízení, podle které uzavřel v postavení prodávajícího se společností MALION s.r.o. jako kupující dne 22. 3. 2016 kupní smlouvu, jejímž předmětem byl převod vlastnického práva k surovému tabáku, který kupujícímu následně ve dnech 29. 3. 2016 a 30. 3. 2016 dodal. Zbývající tabák, který mu zbyl, prodal společnosti BIG Capital s.r.o. S ohledem na trvající zájem této společnosti o další tabák a na pochybnosti žalobce ohledně schopnosti kupujícího MALION s.r.o. zaplatit kupní cenu, se podle skutkové verze žalobce zástupci všech dotčených subjektů dohodli dne 30. 3. 2017 (*podle smlouvy založené ve správním spise se jednalo o rok 2016 – poznámka krajského soudu*) na zrušení kupní smlouvy uzavřené dne 22. 3. 2016 a na uzavření nové kupní smlouvy mezi žalobcem jako prodávajícím a společností BIG Capital s.r.o. jako kupujícím, jejímž předmětem byl převod vlastnického práva k surovému tabáku (původně prodanému společnosti MALION s.r.o.) na nového kupujícího, který si dopravu do skladu v Horní Suché zajistil sám. Žalobce tak v žalobě setrval na svém právním názoru, podle kterého je vlastníkem zadrženého tabáku společnost BIG Capital s.r.o., které tak měla být uložena náhrada nákladů za jeho uskladnění. Žalobce oběma celním orgánům vytkl nesprávnou interpretaci § 42 odst. 5 zákona o spotřebních daních a skutečnost, že se odmítly zabývat vlastnictvím předmětného tabáku, a to jak v řízení o jeho zabrání, tak v řízení o stanovení povinnosti uhradit náklady za jeho uskladnění. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spatřuje žalobce v jeho nedostatečném odůvodnění, ve kterém se žalovaný nevypořádal s odvolacími námitkami ohledně vlastnictví surového tabáku a dále s námitkou, že ve skladu v Horní Suché skladovala předmětný tabák společnost BIG Capital s.r.o. jako jeho vlastník, a tabák tak byl zjištěn u této společnosti a nikoliv u žalobce.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Žalovaný především nesouhlasil s námitkou, že by se otázkou vlastnického práva k zajištěnému surovému tabáku nezabýval a poukázal na to, že celní orgány již v předchozím řízení o zajištěném surovém tabáku uzavřely otázku vlastnického práva konstatováním, že se jej nepodařilo prokázat, proto taky bylo rozhodnuto o zabrání. Pravomocné rozhodnutí o zabrání tabáku se stalo podkladem pro navazující rozhodnutí o stanovení náhrady nákladů za jeho uskladnění. Podle žalovaného již za této situace nebylo možné v rámci rozhodování o náhradě nákladů za uskladnění vybočit z těchto kolejí a stanovit tyto náklady vlastníku zajištěného surového tabáku, který nebyl znám v době do nabytí právní moci rozhodnutí o zabrání a není znám ani

nyní, resp. jehož vlastnictví nebylo ani s odstupem času prokázáno. Žalovaný dodal, že věrohodnost žalobcovy verze o prodeji tabáku zpochybňuje fakt, že ji žalobce uplatnil až v průběhu odvolacího řízení proti rozhodnutí o zabrání surového tabáku.

4. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že celní orgán prvního stupně rozhodl dne 18. 8. 2016 o zajištění (cca) 240 000 kg surového tabáku žalobci a o jeho uskladnění mimo dosah žalobce. V odůvodnění rozhodnutí celní orgán prvního stupně uvedl, že při provádění kontrolní činnosti hlídka zjistila, že se ve skladu pronajatém žalobci nachází velké množství surového tabáku, který je částečně volně ložený na podlaze, jeho další velké množství je uloženo v kartonových krabicích a část je uložena v pytlích. Žalobce podle odůvodnění rozhodnutí telefonicky hlídce sdělil, že je na dovolené. Z odůvodnění rozhodnutí o zajištění se dále podává, že žalobce podle evidence není registrován jako osoba skladující surový tabák a že neskládá tabák za účelem výroby tabákových výrobků. Celní orgán prvního stupně uzavřel, že jsou splněny podmínky pro zajištění surového tabáku stanovené v § 134zzc odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních. Následně celní orgán prvního stupně rozhodl dne 10. 4. 2017 o zabrání zajištěného tabáku (č. j. 21469/2017-570000-12). V odůvodnění rozhodnutí o zabrání celní orgán prvního stupně zrekapituloval dosavadní skutkový stav a obsah vyjádření žalobce ze dne 23. 12. 2016, který před vydáním prvostupňového rozhodnutí uvedl, že pro dodání zboží do jiného členského státu Evropské unie z Polské republiky splnil veškeré zákonné požadavky uložené právním řádem tohoto státu a k prokázání svých tvrzení navrhl provést dožádání u příslušného orgánu finanční a celní správy Polské republiky a dále výslech P. B. Celní orgán prvního stupně v odůvodnění rozhodnutí ze dne 10. 4. 2017 konstatoval, že když došlo k porušení právního řádu České republiky, tak není důležité, zda došlo k porušení právního řádu Polské republiky, a proto by bylo provedení důkazů o dodržení právního řádu Polské republiky nadbytečné. Za podstatné považoval, že podle § 134zz odst. 1 zákona o spotřebních daních skladovat surový tabák pro jiný účel, než výrobu tabákových výrobků, nesmí jiná osoba, než která je registrovaná k jeho skladování. Celní orgán prvního stupně vzal za prokázané, že žalobce v pronajatých skladovacích prostorách skladoval surový tabák, že není registrován k jeho skladování a že tabák nebyl skladován za účelem výroby tabákových výrobků. S odkazem na § 42d odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních pak uzavřel, že ve věci nebylo rozhodnuto o uvolnění surového tabáku, a protože nebyl zjištěn jeho vlastník, rozhodl o jeho zabrání. Proti rozhodnutí o zabrání podal žalobce odvolání. V odvolání poprvé přestřel skutkovou verzi o prodeji zajištěného surového tabáku společnosti BIG Capital s. r. o. (viz výše). O odvolání rozhodl žalovaný tak, že prvostupňové rozhodnutí částečně změnil v záhlaví (ohledně odkazu na zákonná ustanovení) a ve zbytku jej potvrdil, včetně samotného výroku o zabrání. V odůvodnění odvolacího rozhodnutí žalovaný mimo jiné uvedl, že se sice nabízí logický závěr, podle kterého žalobce může být vlastníkem zajištěného surového tabáku, přesto ponechal v platnosti výrok o jeho zabrání s tím, že žalobce je osobou, která tabák skladovala (aniž by měl postavení registrované osoby skladující surový tabák). Rozhodnutí o zabrání sporného tabáku nabylo právní moci dne 11. 9. 2017 (zjištěno z informace žalovaného datované stejným dnem).
5. Po právní moci rozhodnutí o zabrání surového tabáku vydal celní orgán prvního stupně dne 15. 11. 2017 rozhodnutí, kterým uložil žalobci povinnost nahradit náklady za jeho uskladnění ve výši 279 534 Kč. Proti prvostupňovému rozhodnutí se žalobce odvolal a jeho odvolací argumentace se téměř shodovala s právě projednávanou žalobou. Žalobce

především setrval na verzi o tom, že vlastnické právo k zajištěnému tabáku svědčí společnosti BIG Capital s. r. o., která s tabákem v době uskladnění nakládala, dávala pokyny k vyskladnění, resp. prováděla jeho vyskladnění, a to bez vědomí žalobce. Tabák tak podle odvolacích námitek nebyl zjištěn u žalobce, nýbrž u jeho vlastníka BIG Capital s. r. o. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím způsobem uvedeným v úvodní části tohoto rozsudku. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že žalobcovy skutkové verze o nakládání se surovým tabákem a o převezech vlastnického práva k němu již byly vypořádány a pravomocně uzavřeny v řízení o jeho zabrání. Rozhodnutí o zabrání surového tabáku představuje podle odůvodnění napadeného rozhodnutí „sběrnou“ kategorii dopadající právě na případy, kdy byl porušen zákon o spotřebních daních a kdy zároveň nelze rozhodnout o propadnutí surového tabáku, neboť se nepodařilo zjistit jeho vlastníka. Předmětem probíhajícího řízení je stanovení nákladů za uskladnění zajištěného surového tabáku, ve kterém již správní orgány nejsou povinny zkoumat vlastnické právo k zajištěným (a následně propadlým nebo zabraným) vybraným výrobkům, nýbrž právě na základě výsledku řízení o zajištěných vybraných výrobcích stanoví náhradu nákladů za jejich uskladnění buď vlastníkově (bylo-li rozhodnuto o propadnutí) nebo osobě, u které byly zjištěny (bylo-li rozhodnuto o zabrání). Na závěr žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že se žalobce v předcházejících řízeních k surovému tabáku hlásil, nepopíral vztah k prostoru, ve kterém byl zjištěn a v průběhu řízení vysvětloval okolnosti jeho dovozu do České republiky. Žalovaný uzavřel, že žalobce je osobou, u níž byly vybrané výrobky zjištěny, a tedy osobou, které se předepíše k úhradě náklady za jejich uskladnění. Další dokazování výsledkem navržených svědků považoval za této situace za nadbytečné.

6. Krajský soud po ověření, že žaloba byla podána včas podle § 72 odst. 1 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), že je přípustná a projednatelná, přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) se závěrem, že žaloba důvodná není.
7. Krajský soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů je zejména takové odvolací rozhodnutí, u kterého není z jeho odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se žalovaný řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení. V přezkoumávané věci se však o takovou situaci nejedná. Žalovaný uvedl, z jakých úvah vycházel a proč se již nezabýval otázkou vlastnického práva k zabranému tabáku, kterou považoval za vyřešenou v předchozím řízení. Ostatně i z žaloby je zřejmé, že žalobce pochopil nosné důvody napadeného rozhodnutí, jakož i to, z jakých důvodů se žalovaný otázkou vlastnictví zabraných výrobků dále nezabýval, když celá žaloba je vybudována na rozporování výkladu § 42 odst. 5 zákona o spotřebních daních zaujatého celními orgány. Nesouhlas žalobce s právním názorem vyjádřeným v napadeném rozhodnutí, i kdyby byl opodstatněný, však nepřezkoumatelnost rozhodnutí nepředstavuje. Jiné vady, které by měly za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, ať již pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost, se z žaloby nepodávají a ani krajský soud v napadeném rozhodnutí neshledal žádné vady, které by mu bránily v přezkoumání napadeného rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů. Krajský soud proto přistoupil k věcnému posouzení žalobních námitek.

8. Podle § 134zz odst. 1 zákona o spotřebních daních platí, že surový tabák, který je skladován pro jiný účel než pro výrobu tabákových výrobků, nesmí skladovat jiná osoba než registrovaná osoba skladující surový tabák.
9. Podle § 42e odst. 1 zákona o spotřebních daních stanoví náhradu nákladů za uskladnění zajištěných vybraných výrobků a dopravního prostředku v řízení o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku správce daně nejpozději do 120 dní od právní moci rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání vybraných výrobků nebo dopravního prostředku.
10. Podle § 42 odst. 5 zákona o spotřebních daních určí správce daně místo a způsob uskladnění zajištěných vybraných výrobků nebo dopravního prostředku. Náklady na uskladnění zajištěných vybraných výrobků a dopravního prostředku hradí jejich vlastníci, popřípadě osoba, u níž byly vybrané výrobky zjištěny, pouze v případě, že správce daně rozhodne o propadnutí nebo zabrání zajištěných vybraných výrobků nebo dopravního prostředku.
11. Skutkové okolnosti posuzované věci se v podáních účastníků z větší části rozcházejí. Nebylo však sporné, že žalobce byl nájemcem skladu, ve kterém byl předmětný surový tabák zjištěn, že žalobce není registrován k jeho skladování, jakož i že tabák byl skladován za jiným účelem, než je výroba tabákových výrobků. Nebylo rovněž sporné, že ohledně předmětného tabáku bylo nejprve rozhodnuto o jeho zajištění podle § 134zzc odst. 1 zákona o spotřebních daních a následně pravomocně rozhodnuto o jeho zabrání podle § 42d odst. 1 písm. b) téhož zákona, a to v obou případech vůči žalobci. Zpochybněna nebyla v žalobě ani výše nákladů za uskladnění surového tabáku. Uvedené závěry žalovaného nebyly v rámci žalobních bodů napadeny, navíc mají oporu ve správním spise, proto z nich také krajský soud vychází. Jádrem sporu a v podstatě jedinou spornou zůstala otázka, zda a nakolik byly celní orgány povinny se v řízení o náhradě nákladů za uskladnění předmětného surového tabáku zabývat otázkou jeho vlastnictví a zda celní orgány správně určily žalobce osobou, u které byl sporný tabák zjištěn.
12. Rozhodnutí o stanovení náhrady nákladů za uskladnění surového tabáku ze zákona navazuje na rozhodnutí o jeho propadnutí, či zabrání, které mu musí ze zákona předcházet. Rozhodnutí o zabrání (propadnutí) pak tvoří nejen procesní podmínku pro to, aby bylo možné účastníku řízení uložit povinnost k náhradě nákladů za uskladnění vybraných výrobků, popř. za jejich zničení, ale v rozsahu otázek, které v něm byly vyřešeny, má také povahu rozhodnutí o předběžných otázkách, kterým jsou celní orgány při dalším rozhodování vázány (§ 99 odst. 1 věta první daňového řádu), a protože pravomocné rozhodnutí o zabrání výrobků podle § 42d odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních lze samostatně napadnout správní žalobou, vychází z nich při soudním přezkumu navazujícího rozhodnutí o stanovení náhrady nákladů za uskladnění také správní soud (§ 52 odst. 2 věta za středníkem s. ř. s.). Při rozhodování o zabrání, či propadnutí zajištěných vybraných výrobků zkoumají celní orgány v první řadě, zda jsou dány podmínky pro jejich uvolnění podle § 42c zákona o spotřebních daních a nejsou-li tyto podmínky splněny, rozhodnou buď o jejich propadnutí, nebo o zabrání v závislosti na tom, zda je znám jejich vlastník. O propadnutí zajištěných vybraných výrobků podle § 42d odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních lze totiž rozhodnout pouze tehdy, pokud je jejich vlastník známý. Panují-li o vlastníkovi zajištěných vybraných výrobků (u kterých nebylo rozhodnuto o uvolnění) pochybnosti, rozhodne celní orgán o jejich zabrání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2018, č. j. 9 Afs 196/2018 – 42; veškerá

rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na která je v tomto rozsudku odkazováno, jsou dostupná na stránkách www.nssoud.cz). V rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání zajištěných vybraných výrobků je tak vyřešena předběžná otázka o tom, zda je znám vlastník předmětných výrobků, nebo jsou o něm důvodné pochybnosti a toto rozhodnutí tak do značné míry předurčuje, zda a komu bude povinnost k náhradě nákladů za uskladnění uložena.

13. Po promítnutí shora uvedených obecných závěrů do poměrů projednávané věci krajský soud konstatuje, že ohledně sporných výrobků bylo pravomocně rozhodnuto o jejich zabrání, protože celní orgány měly důvodné pochybnosti o jejich vlastníkovi. Pokud z tohoto pravomocného rozhodnutí celní orgány následně vycházely také při rozhodování o uložení povinnosti k náhradě nákladů za jejich uskladnění, postupovaly zcela v souladu s § 99 odst. 1 daňového řádu, obzvláště za situace, kdy žalobce ohledně vlastnického práva pouze opakoval své námitky z předchozího řízení o zabrání (resp. řízení o zajištění surovém tabáku).
14. Stejně tak celní orgány podle přesvědčení krajského postupovaly správně, když určily žalobce jako osobu, u které byl sporný tabák zjištěn. Také v tomto směru je určující především výrok rozhodnutí o zabrání, který směřoval vůči žalobci. Krajskému soudu není známo, že by rozhodnutí o zabrání tabáku bylo napadeno správní žalobou, natož, že by bylo zrušeno a za situace, kdy žalobce v odvolání proti rozhodnutí o stanovení náhrady nákladů za uskladnění pouze opakoval své námitky z odvolání proti rozhodnutí o zabrání, celní orgány nepochybily, pokud již dále důkazně neprověřovaly tvrzení žalobce o uzavření kupních smluv, resp. o následném zrušení jedné z nich a naopak vycházely z pravomocného rozhodnutí o zabrání, na jehož odůvodnění odkázaly. Ze stejných důvodů ani krajský soud neshledal důvody pro doplnění dokazování o listiny, které měly prokázat prodej tabáku (kupní smlouvy ze dne 22. 3. 2016, 29. 3. 2016 a 30. 3. 2016).
15. Krajský soud dodává, že v rozhodnutí o zabrání dospěl žalovaný k závěru, že žalobce byl skladovatelem sporného tabáku. Výkladem a porovnáním osoby „skladovatele“ a „osoby, u které byly výrobky zjištěny“, se pro účely zákona o spotřebních daních již zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 9. 2018, č. j. 10 Afs 45/2018 – 44, ve kterém konstatoval, že *„Jsou-li vybrané výrobky umístěny v prostoru, který patří konkrétní osobě, ta ho využívá a výrobky se tam nedostaly bez jejího vědomí (protiprávně), vycházejí celní orgány důvodně z toho, že u této konkrétní osoby byly výrobky zjištěny.“* Tamtéž dodal, že vztah takové osoby k vybraným výrobkům nemusí být zdaleka tak těsný jako u skladovatele, tj. není nutné, aby žalobce měl nad vybranými výrobky uloženými v jeho prostorách faktickou či právní moc. Pokud tedy byl žalobce v pravomocném rozhodnutí o zabrání výrobků určen jako jejich skladovatel, tím spíše se jedná o osobu, u které byly výrobky zjištěny a které má být předepsána k úhradě náhrada za jejich uskladnění.
16. Závěrem krajský soud dodává, že cílem řízení o zajištění vybraných výrobků, jakož i navazujících fází, není definitivně zjistit a určit jejich skutečného vlastníka, nýbrž prokázat, zda s nimi (ne)bylo nakládáno některým ze způsobů uvedených v § 42 odst. 1 a 2 zákona o spotřebních daních, popř. § 134zz téhož zákona a v kladném případě přijmout odpovídající opatření. Krajský soud ověřil, že v předmětné věci se celní orgány otázce určení povinné osoby, které byly sporné výrobky zabráný a které má být předepsána náhrada nákladů za jejich uskladnění, věnovaly v rozsahu dostačující pro účely daných řízení. Lze připomenout, že sporný surový tabák byl zjištěn ve skladu, jehož nájemcem byl

žalobce, žalobce nezpochybňoval, že se do skladu dostal s jeho vědomím (to dokonce odpovídá i jeho skutkové verzi) a až do podání odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí o jeho zabrání nijak svůj vztah k němu nezpochybňoval, přestože se již v této fázi k věci vyjadřoval (viz vyjádření žalobce ze dne 23. 12. 2016, jehož obsah byl konstatován v rámci zjištění ze správního spisu). Uvedené skutečnosti jsou podle přesvědčení krajského soudu dostačující k tomu, aby pro účely rozhodování o náhradě nákladů za uskladnění tabáku byl žalobce právně kvalifikován jako osoba, u které byl sporný tabák zjištěn.

17. Krajský soud uzavírá, že žalobní námitky shledal jako nedůvodné, a protože v napadeném rozhodnutí ani v postupu, který předcházel jeho vydání, neshledal žádné vady, ke kterým by byl povinen přihlédnout z moci úřední, žalobu pro její nedůvodnost podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
18. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s.; žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému podle obsahu spisu v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto krajský soud žádnému z účastníků řízení právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 31. července 2019

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu